

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Programului Național pentru
Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026-2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Sănătății
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectului hotărârii Guvernului este elaborat în scopul implementării obiectivelor generale stabilite prin Strategia națională de sănătate „Sănătatea 2030”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 387/2023, și prin Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 650/2023. Acțiunea cu privire la aprobarea Proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026-2030 este prevăzută în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, Capitolul 28 - Protecția consumatorului și a sănătății, Clusterul 2 – Anexa A, poziția 84, cât și în Planul de Creștere Economică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, în cadrul reformei 4.7, măsurile 19 și 20, dedicate transformării digitale a sistemului de sănătate și implementării Dosarului Electronic de Sănătate. Elaborarea acestui Program răspunde, de asemenea, recomandărilor cheie formulate de Comisia Europeană în cadrul Pachetului de Extindere 2023 și 2024 la Capitolul 28 și este inclusă printre măsurile stabilite pentru implementarea acestora.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Guvernul Republicii Moldova, prin aprobarea Strategiei naționale de sănătate „Sănătatea 2030” (HG nr. 387/2023) și a Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030 (HG nr. 650/2023), și-a asumat un angajament ferm de a accelera digitalizarea tuturor sectoarelor economice și administrative, promovând o guvernare deschisă, eficientă și centrată pe cetățean. În acest context, elaborarea și implementarea Programului Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026–2030 devine un pas esențial pentru consolidarea cadrului normativ, modernizarea serviciilor medicale, adaptarea infrastructurii digitale la cerințele actuale și eliminarea disfuncționalităților sistemice acumulate în timp, prin investiții ținute și intervenții coordonate. Programul este aliniat cu Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, obiectivele specifice ale acestuia fiind aliniate la următoarele Obiective specifice ale SND: Obiectivul specific 1.2. Dezvoltarea oportunităților pentru inovații și antreprenariat; Obiectivul specific 5.1. Asigurarea acoperirii universale cu servicii medicale de înaltă calitate, care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții; Obiectivul specific 5.2. Reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile prin abordarea cuprinzătoare și transsectorială a determinanților sănătății; Obiectivul specific 5.3. Sporirea rezilienței sistemului de sănătate în situații ce pun în pericol sănătatea oamenilor; Obiectivul specific 7.1. Edificarea unei administrații publice integre, responsabile, eficiente, transparente și deschise pentru participarea cetățenilor la procesele de luare a deciziilor; Obiectivul specific 7.2. Centrarea serviciilor publice pe nevoile oamenilor; Obiectivul specific 7.3. Integrarea științei, a tehnologiilor și a datelor în procesul de guvernanță;

Obiectivul specific 9.3. Sporirea securității în funcționarea infrastructurilor și a sistemelor critice.

Obiectivul principal al acestui Program este de a asigura accesul fiecărui cetățean la servicii medicale moderne, sigure și echitabile, susținute de tehnologii digitale avansate. Este esențial ca pacientul să beneficieze de o experiență medicală eficientă, cu acces rapid la istoricul personal de sănătate, programări online, rețete electronice și canale de feedback, în timp ce personalul medical să fie sprijinit prin soluții informatice care reduc sarcinile administrative și îmbunătățesc actul medical.

În prezent, accesul cetățenilor Republicii Moldova la propriile date medicale digitale este sub 10 %, mult sub obiectivul UE ca 100 % dintre cetățeni să aibă acces electronic la DES până în 2030, potrivit Programului Digital Decade 2030 și confirmat de studiul „Digital Decade: eHealth Indicator Study” (decembrie 2023), unde media UE-27 a fost de 79 %. Un exemplu de digitalizare este Estonia, unde peste 99% din datele medicale sunt digitalizate și accesibile online pentru cetățeni, iar în Finlanda, majoritatea populației utilizează platforma digitală națională pentru consultarea și gestionarea datelor medicale personale. Aceste exemple evidențiază decalajul semnificativ existent între Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește nivelul digitalizării în sectorul sănătății.

Statutul de țară candidată pentru aderare la UE, impune Republica Moldova să asigure transpunerea acquis-ului comunitar în domeniul sănătății digitale. Conform Regulamentului (UE) 2025/327 privind Spațiul European al Datelor de Sănătate (EHDS) și Directivei 2011/24/UE privind asistența medicală transfrontalieră, este necesară crearea unui cadru digital funcțional care să permită schimbul transfrontalier de date, protecția pacienților, utilizarea secundară a datelor și interoperabilitatea între sisteme informaționale și registre. În acest sens, integrarea Republicii Moldova în Spațiul European al Datelor de Sănătate este condiționată de existența unui cadru normativ și tehnic digital funcțional, care să includă implementarea unui Dosar Electronic de Sănătate interoperabil și instituirea unei entități naționale pentru administrarea accesului la datele electronice de sănătate (Health Data Access Body), în conformitate cu articolele 10 și 64 ale Regulamentului EHDS și recomandările rapoartelor de extindere 2023 (pag. 83) și 2024 (pag. 13).

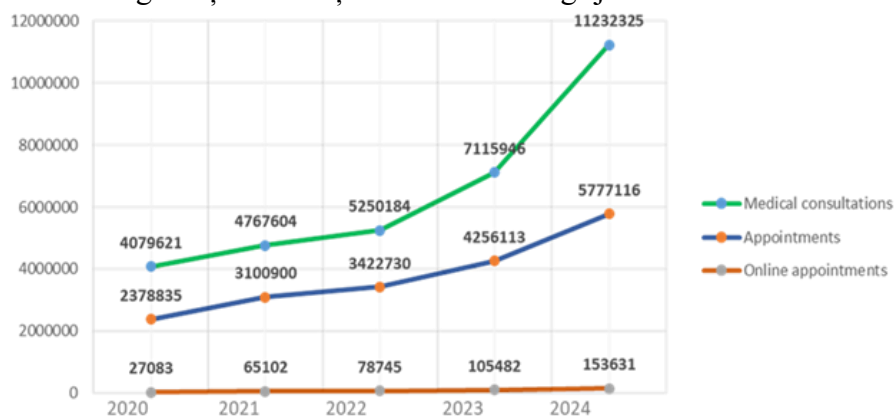
Din cauza lipsei unei entități naționale pentru governanța datelor medicale (Health Data Access Body) este limitată capacitatea Republicii Moldova de a participa activ la Spațiul European al Datelor de Sănătate (EHDS), reglementat de Regulamentul (UE) 2025/327. În lipsa unui cadru legal și operațional adaptat, nu pot fi valorificate oportunitățile privind utilizarea secundară a datelor în cercetare, inovare și politici publice bazate pe dovezi.

În procesul de elaborare a Programului, au fost analizate provocările anterioare cu referire la digitalizarea sectorului sănătății, din cadrul proiectelor naționale, precum și cele derulate cu sprijinul partenerilor de dezvoltare. Printre dificultățile identificate se numără lipsa unei arhitecturi digitale moderne unificate, dezvoltarea izolată a sistemelor informaționale și registrelor, interoperabilitatea redusă, pilotarea nefinalizată a unor soluții, precum și dificultățile în asigurarea sustenabilității tehnice și instituționale. Aceste constatări au fost valorificate în procesul de selecție și structurare a intervențiilor propuse în Program, care vizează consolidarea interoperabilității, standardizarea și integrarea registrelor și a sistemelor informaționale existente, precum și dezvoltarea unui ecosistem digital modern și centrat pe cetățean.

Totodată, Busola digitală 2030, cadrul strategic european pentru transformarea digitală, stabilește ca obiectiv ca până în 2030 toți cetățenii europeni să beneficieze de acces digital sigur și echitabil la servicii publice, inclusiv în domeniul sănătății.

Sistemul de sănătate se confruntă cu provocări persistente legate de infrastructura digitală învechită, fragmentarea soluțiilor existente, lipsa interoperabilității și a standardelor comune, precum și cu o lipsă de integrare cu sistemele digitale guvernamentale (MConnect,

MPass, MSign, etc.). Deși platformele precum Sistemul Informațional Automatizat Asistență Medicală Primară (SIA AMP), Sistemul Informațional Automatizat Asistență Medicală Spitalicească (SIA AMS), Sistemului Informațional de Supraveghere a Bolilor Transmisibile și Evenimentelor de Sănătate Publică (SBTESP), eRețeta sau Portalul certificatelor medicale contribuie la digitalizare parțială, acestea nu asigură o interoperabilitate deplină și nu acoperă toate nevoile de comunicare și coordonare din sectorul sănătății. Lipsa unui Dosar Electronic de Sănătate (DES) național funcțional și interoperabil limitează accesul rapid la istoricul pacientului și afectează siguranța clinică și continuitatea îngrijirii.

În celelalte cazuri, fișele medicale și alte documente continuă să existe atât pe hârtie, cât și în format digital, ceea ce limitează eficiența și interoperabilitatea.

Impactul fragmentării digitale se resimte cu precădere în zonele rurale, acolo unde accesul fizic la servicii medicale este limitat. Lipsa unor platforme digitale integrate și a serviciilor de telemedicină privează populația din aceste regiuni de acces echitabil la îngrijire medicală de calitate, amplificând inegalitățile în sănătate și contravenind principiilor de incluziune promovate de Organizația Mondială a Sănătății și Uniunii Europene.

Deficitul de specialiști IT în sănătate rămâne o problemă structurală. Conform situației din 2025, doar 1 din cele 2 posturi prevăzute în structura Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Sănătății este ocupat, în timp ce alte instituții suferă de lipsa expertizei tehnice necesare pentru implementarea, întreținerea și dezvoltarea infrastructurii digitale. Lipsa formării continue, salariile necompetitive și migrarea specialiștilor afectează durabilitatea proceselor de digitalizare.

În procesul de elaborare a Programului, au fost analizate provocările anterioare cu referire la digitalizarea sectorului sănătății, din cadrul proiectelor naționale, precum și cele derulate cu sprijinul partenerilor de dezvoltare. Printre dificultățile identificate se numără lipsa unei arhitecturi digitale moderne unificate, dezvoltarea izolată a sistemelor informaționale și registrelor, interoperabilitatea redusă, pilotarea nefinalizată a unor soluții, precum și dificultățile în asigurarea sustenabilității tehnice și instituționale. Aceste constatări au fost valorificate în procesul de selecție și structurare a intervențiilor propuse în Program, care vizează consolidarea interoperabilității, standardizarea și integrarea registrelor și a sistemelor informaționale existente, precum și dezvoltarea unui ecosistem digital modern și centrat pe cetățean.

Impactul fragmentării digitale se resimte cu precădere în zonele rurale, acolo unde accesul fizic și digital la serviciile medicale este limitat. Discrepanțele în accesul la îngrijiri medicale între urban și rural rămân semnificative, conform Profilului sărăciei realizat cu sprijinul UNDP, care arată că rata sărăciei absolute în mediul rural constituia 32,8 % în anul 2021, comparativ cu 11,9 % în mediul urban. Aceste inegalități structurale afectează inclusiv accesul la servicii primare de sănătate, unde lipsa infrastructurii, deficitul de personal și

distanțele mari până la centrele medicale descurajează prezentarea timpurie pentru consultații. În consecință, zonele rurale înregistrează rate mai ridicate de spitalizare și costuri suplimentare din partea sistemului public, precum și o povară mai mare asupra grupurilor vulnerabile.

Prin acest Program, Republica Moldova își propune să devină un exemplu regional în utilizarea tehnologiilor digitale pentru sănătate, asigurând un sistem modern, sigur și accesibil, în care fiecare cetățean beneficiază de îngrijiri medicale continue, iar datele devin un motor al inovației, prevenirii și politicilor publice eficiente.

Pentru a face față acestor provocări, este necesar un răspuns sistemic, bazat pe o abordare strategică, multisectorială și centrată pe cetățean. Elaborarea și implementarea Programului devine un pas esențial pentru modernizarea serviciilor medicale, adaptarea infrastructurii digitale la cerințele actuale și eliminarea disfuncționalităților tehnice, prin investiții țintite, intervenții coordonate și consolidarea cadrului normativ. Obiectivul principal al acestui Program este de a asigura accesul fiecărui cetățean la servicii medicale moderne, sigure și echitabile, susținute de tehnologii digitale avansate. Este esențial ca pacientul să beneficieze de o experiență medicală eficientă, cu acces rapid la DES, programări online, rețete electronice și canale de feedback, în timp ce personalul medical să fie sprijinit prin soluții digitale care reduc sarcinile administrative și îmbunătățesc actul medical.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Programul Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026-2030 transformă fundamental sistemul medical din Republica Moldova. Prin crearea unui ecosistem digital integrat, eficient și centrat pe cetățean, Programul asigură acces echitabil la servicii de calitate, bazate pe date și inovație, consolidând integrarea în Spațiul European al Datelor de Sănătate (EHDS). Această viziune este atinsă prin cinci obiective strategice, susținute de soluții și acțiuni prioritare.

Obiectivul General 1. Până în 2030, dezvoltarea infrastructurii digitale și instituționale necesare unui ecosistem de sănătate interoperabil, sigur și scalabil

Obiective specifice:

1.1. Elaborarea până în 2026 a conceptului detaliat al arhitecturii digitale naționale în sănătate și operaționalizarea acesteia până în 2030.

Rațiunea intervenției: Sistemul de sănătate se confruntă cu o infrastructură digitală învechită și fragmentată, caracterizată prin lipsa interoperabilității și a standardelor comune între soluțiile existente. Absența unei arhitecturi digitale naționale moderne împiedică schimbul eficient de informații, limitează accesul rapid la istoricul medical al pacienților și afectează siguranța clinică. Comisia Europeană a subliniat lipsa unei politici naționale coerente în e-Sănătate, recomandând un cadru unificat pentru digitalizare și un dosar electronic interoperabil.

1.2. Până la sfârșitul anului 2027, instituționalizarea și operaționalizarea organismului național responsabil cu accesul la datele de sănătate și coordonarea ecosistemului digital din sănătate, cu cel puțin 50% dintre procesele cheie definite și funcționale.

Rațiunea intervenției: Lipsa unui cadru instituțional pentru guvernarea datelor medicale și absența unei autorități dedicate digitalizării în sănătate au condus la intervenții fragmentate și ineficiente. Fără o entitate națională e-Sănătate responsabilă de

administrarea accesului la date și coordonarea ecosistemului digital, Republica Moldova nu poate participa activ la Spațiul European al Datelor de Sănătate (EHDS) și nu poate valorifica datele pentru cercetare și politici publice.

1.3. Crearea, până în anul 2029, a unei infrastructuri digitale reziliente și sigure în domeniul sănătății, care să sprijine funcționarea neîntreruptă a serviciilor și protecția datelor.

Rațiunea intervenției: Infrastructura digitală actuală a sistemului de sănătate este învechită, fragmentată și prezintă vulnerabilități semnificative la amenințările cibernetice. Fără o infrastructură modernă și robustă, care să includă mecanisme avansate de protecție cibernetică, riscurile de breșe de securitate cresc, iar continuitatea serviciilor medicale poate fi afectată. Este imperativă consolidarea capacității de apărare cibernetică pentru a proteja datele și a asigura funcționarea critică a sistemului.

1.4 Modernizarea și extinderea, până în anul 2029, a rețelelor de comunicații în instituții medicale, în vederea asigurării unui schimb securizat și stabil de date între instituțiile medicale.

Rațiunea intervenției: Există un decalaj în calitatea și viteza de conexiune la internet în cadrul instituțiilor medicale, în special în zonele rurale, unde accesul la servicii medicale este limitat. Infrastructura digitală învechită și lipsa rețelelor moderne și securizate de comunicații de mare viteză împiedică implementarea eficientă a serviciilor digitale moderne, cum ar fi telemedicina. Această disproporție contribuie la inegalități de acces la servicii de sănătate și la costuri bugetare suplimentare de spitalizare. Modernizarea și extinderea rețelelor este esențială pentru a asigura accesul echitabil la îngrijiri și a crește eficiența sistemului.

1.5: Dezvoltarea, până în anul 2029, a capacităților naționale de stocare și procesare a datelor medicale, prin utilizarea soluțiilor digitale moderne, în condiții de siguranță și continuitate.

Rațiunea intervenției: Sistemul de sănătate se confruntă cu o documentație medicală predominant pe suport de hârtie (doar 25% digitalizată), ceea ce reduce eficiența și îngreunează schimbul de informații. Lipsa unei infrastructuri centralizate și performante pentru stocarea și prelucrarea datelor medicale duce la duplicări administrative, întârzieri în deciziile clinice și utilizarea ineficientă a resurselor. Crearea/Modernizarea de centre de date și platforme cloud guvernamentale este vitală pentru a asigura disponibilitatea, scalabilitatea și securitatea datelor, valorificând potențialul acestora pentru cercetare și politici publice eficiente.

Obiectivul General 2. Până la sfârșitul anului 2030, realizarea interoperabilității funcționale și semantice pentru 80% din registrele și sistemele informaționale cheie din sănătate, prin dezvoltarea și operaționalizarea completă a platformei naționale MedConnect pentru integrarea și schimbul securizat de date medicale.

Obiective specifice:

2.1. Până la sfârșitul anului 2028, elaborarea și aprobarea cadrului normativ, tehnic și organizațional complet de interoperabilitate în domeniul sănătății, care să includă cel puțin cinci standarde internaționale de interoperabilitate și să fie deplin aliniat la cerințele Spațiului European al Datelor de Sănătate (EHDS).

Rațiunea intervenției: Sistemul de sănătate se confruntă cu o fragmentare accentuată a soluțiilor digitale, lipsa standardelor comune și a interoperabilității, ceea ce împiedică schimbul eficient de date și afectează continuitatea îngrijirii. Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European al Datelor de Sănătate (EHDS) este condiționată de un cadru digital funcțional. Prin urmare, elaborarea unui cadru tehnic și organizațional solid, bazat pe standarde internaționale și cerințele EHDS, este fundamentală pentru a depăși aceste bariere și a asigura coerența digitalizării.

2.2. Asigurarea, până în anul 2030, a unui schimb securizat și standardizat de date medicale între registre, sisteme și aplicații digitale, prin dezvoltarea unui mecanism funcțional de integrare și interoperabilitate în sănătate.

Rațiunea intervenției: Lipsa interoperabilității actuale între sistemele informaționale duce la fragmentarea datelor, introducerea repetată a informațiilor și duplicări administrative, afectând eficiența și calitatea datelor. Fără un schimb de date securizat și standardizat, Dosarul Electronic de Sănătate nu este deplin funcțional, limitând accesul rapid la istoricul pacienților. Implementarea unei platforme de integrare este critică pentru a consolida aceste fluxuri de date, a reduce erorile și a asigura o imagine completă și actualizată a stării de sănătate a pacienților.

2.3. Stabilirea și operaționalizarea, până în anul 2029, a unui mecanism de audit, monitorizare și control al schimbului de date medicale, în vederea garantării trasabilității și calității informațiilor partajate.

Rațiunea intervenției: Fragmentarea și lipsa coerenței în sistemele informatice actuale duc la o calitate neuniformă a datelor și la dificultăți în monitorizarea performanței sau în elaborarea politicilor bazate pe date. Absența mecanismelor de audit și trasabilitate compromise securitatea și încrederea în utilizarea datelor medicale. Stabilirea acestor mecanisme este esențială pentru a asigura integritatea datelor, a spori responsabilitatea în accesarea acestora și a oferi o bază fiabilă pentru deciziile clinice și manageriale în sănătate.

Obiectivul General 3. Până în 2030, consolidarea guvernantei, standardizării și protecției datelor medicale, prin implementarea și operaționalizarea Dosarului Electronic de Sănătate (DES) la nivel național pentru 90% din pacienți, sprijinind reutilizarea datelor pentru politici publice bazate pe dovezi și asigurând deplina conformitate cu cerințele Spațiului European al Datelor de Sănătate (EHDS).

Obiective specifice:

3.1. Până la sfârșitul anului 2030, dezvoltarea și implementarea integrală a Dosarului Electronic de Sănătate (DES), asigurând colectarea, accesarea și partajarea securizată a setului minim de date medicale pentru 80% din pacienții care interacționează cu sistemul de sănătate public.

Rațiunea intervenției: Lipsa unui Dosar Electronic de Sănătate (DES) național funcțional și interoperabil limitează accesul rapid la istoricul medical al pacientului, afectând siguranța clinică și continuitatea îngrijirii. În prezent, doar 25% din documentația medicală este complet digitalizată, ceea ce duce la ineficiențe și duplicări. Implementarea DES ca soluție centrală va consolida informațiile medicale, va oferi acces rapid și securizat, contribuind esențial la obiectivul național de digitalizare a documentației medicale până în 2027.

3.2. *Instituirea, până la sfârșitul anului 2027, a unui mecanism digital de exprimare și gestionare a consimțământului informat privind utilizarea datelor medicale, cu respectarea deplină a drepturilor persoanelor.*

Rațiunea intervenției: Protecția datelor cu caracter personal și respectarea consimțământului informat sunt esențiale pentru un sistemul digital de sănătate și pentru conformitatea cu reglementările europene, precum protecția datelor cu caracter personal. Absența unui mecanism clar și automatizat de gestionare a consimțământului crește riscurile de confidențialitate și limitează integrarea în Spațiul European al Datelor de Sănătate (EHDS). Implementarea acestui mecanism va asigura controlul transparent al pacienților asupra propriilor date și trasabilitatea accesului.

3.3. *Până la sfârșitul anului 2029, crearea unui ecosistem de date de sănătate anonimizate și reutilizabile, care să asigure disponibilitatea cel puțin a 5 seturi de date structurate anual pentru cercetare și inovare, și la fundamentarea politicilor publice bazate pe dovezi.*

Rațiunea intervenției: Lipsa unui cadru normativ, tehnic și organizațional pentru utilizarea secundară a datelor medicale limitează semnificativ potențialul de cercetare, inovare și dezvoltare de politici publice bazate pe dovezi. În prezent, datele existente nu sunt de o calitate suficientă sau nu sunt structurate pentru a fi utilizate eficient în aceste scopuri. Crearea unui ecosistem de date anonimizate și reutilizabile este crucială pentru a valorifica informațiile medicale, a accelera dezvoltarea de noi soluții și a fundamenta decizii strategice în sănătate.

3.4. *Modernizarea, până în anul 2030, a capacităților de analiză și raportare statistică în sănătate, prin integrarea de instrumente digitale avansate care să sprijine luarea deciziilor bazate pe date.*

Rațiunea intervenției: Sistemele actuale de statistică și raportare generează date primare de o calitate insuficientă și fără o analiză în dinamică sau interpretare a statisticilor obținute, ceea ce nu facilitează monitorizarea performanței sau elaborarea de politici eficiente. Lipsa instrumentelor analitice avansate duce la ineficiențe administrative și la întârzieri în luarea deciziilor. Modernizarea acestor sisteme, prin integrarea inteligenței artificiale și a altor instrumente, va permite o analiză mai profundă a datelor, va sprijini fundamentarea deciziilor medicale și manageriale și va crește încrederea în serviciile publice bazate pe dovezi.

Obiectivul General 4. *Până în 2030, cel puțin 50% de instituții medicale vor furniza servicii de telemedicină, iar 30% dintre cetățeni vor utiliza aplicații integrate pentru accesul la datele medicale, programări, notificări și comunicare cu personalul medical.*

Obiective specifice:

4.1. *Până la sfârșitul anului 2028, dezvoltarea și actualizarea a cel puțin 70% din sistemele informaționale și registrele cheie din sănătate, asigurând integrarea și interoperabilitatea acestora pentru a susține un ecosistem digital centrat pe cetățean.*

Rațiunea intervenției: Sistemul de sănătate se confruntă cu o fragmentare a soluțiilor digitale existente, lipsa interoperabilității și a standardelor comune între sistemele informaționale și registre. Această situație împiedică schimbul eficient de informații, generează ineficiențe digitale și nu susține o abordare integrată, centrată pe nevoile

cetățeanului. Dezvoltarea și actualizarea sistemelor existente, în conformitate cu o arhitectură digitală coerentă, sunt esențiale pentru a depăși aceste limitări și a oferi servicii medicale mai bune.

4.2. Extinderea, până în anul 2030, a serviciilor de telemedicină și integrarea acestora în infrastructura digitală națională, pentru a facilita accesul echitabil la îngrijiri medicale la distanță.

Rațiunea intervenției: Lipsa unor platforme digitale integrate și a serviciilor de telemedicină privează populația, în special din zonele rurale, de acces echitabil la consultații medicale la distanță. Locuitorii din mediul rural au un acces mai redus la serviciile medicului specialist, beneficiind mai mult de serviciile medicului de familie. Astfel, extinderea telemedicinii și integrarea acesteia cu infrastructura digitală națională și DES va îmbunătăți accesul la servicii medicale la distanță, reducând decalajele și costurile asociate.

4.3. Facilitarea, până în anul 2030, a accesului cetățenilor la propriile date medicale și la servicii digitale de sănătate, prin dezvoltarea de aplicații prietenoase și interfețe conectate cu sistemele guvernamentale.

Rațiunea intervenției: În prezent, accesul cetățenilor la propriile date medicale digitale este limitat. Conform datelor studiului BNS Accesul populației la servicii de sănătate (2022), fiecare a cincea persoană interviuată a menționat că nu a avut acces la propria fișă medicală, iar 39,2% nu au manifestat interes în accesarea informației cu privire la tratamentul și diagnosticul indicat în fișa medicală. Un Dosar Electronic de Sănătate funcțional și integrat cu platforme guvernamentale este esențial pentru o îngrijire centrată pe pacient. Facilitarea acestui acces prin aplicații intuitive va crește implicarea cetățenilor în propria sănătate și va spori transparența sistemului.

4.4. Până la sfârșitul anului 2029, optimizarea și digitalizarea a minim 60% din fluxurile de lucru administrative esențiale în instituțiile medicale, inclusiv digitalizarea formularelor și a proceselor de comunicare internă.

Rațiunea intervenției: O mare parte din documentația medicală și procesele administrative din instituțiile medicale se desfășoară pe suport de hârtie, ducând la ineficiențe, duplicări și întârzieri în luarea deciziilor. Această situație consumă resurse semnificative și distrage personalul medical de la activitățile de îngrijire a pacienților. Digitalizarea fluxurilor de lucru va reduce informația pe suport de hârtie, va eficientiza activitatea personalului medical și va contribui la o utilizare mai bună a resurselor publice, sporind în cele din urmă calitatea serviciilor oferite.

Obiectivul General 5. Până la sfârșitul anului 2030, creșterea cu 50% a nivelului de competențe digitale al personalului din sănătate și creșterea cu 20% a ratei de alfabetizare digitală a populației în utilizarea serviciilor digitale de sănătate, asigurând astfel o utilizare eficientă, sigură și sustenabilă.

Obiective specifice:

5.1. Până la sfârșitul anului 2029, modernizarea infrastructurii și a echipamentelor TIC în 80% din instituțiile medicale publice, asigurând dotarea cu echipamente performante și internet rapid pentru accesul continuu la soluțiile digitale de sănătate.

Rațiunea intervenției: Infrastructura digitală TIC învechită și insuficientă, precum și viteza la internet mică, limitează semnificativ utilizarea eficientă a serviciilor digitale în

sănătate. Modernizarea infrastructurii este fundamentală pentru a permite accesul și utilizarea sustenabilă a soluțiilor digitale.

5.2. Până la sfârșitul anului 2028, elaborarea și adoptarea unui cadru național de competențe digitale pentru întregul personal (medical, administrativ, managerial) din sănătate, cu cel puțin 3 niveluri de competență definite și recunoscute oficial.

Rațiunea intervenției: Un nivel redus de competențe digitale în rândul personalului din sănătate reprezintă o barieră majoră în adoptarea și utilizarea eficientă a instrumentelor digitale. Lipsa unui cadru normativ de competențe digitale împiedică dezvoltarea unor programe de formare coerente și recunoașterea progresului profesional. Elaborarea unui astfel de cadru normativ este esențială pentru a asigura că personalul deține abilitățile necesare pentru a opera noile sisteme și pentru a maximiza beneficiile digitalizării.

5.3. Până la sfârșitul anului 2030, implementarea programelor de formare continuă în e-Sănătate pentru 75% din personalul din sistemul de sănătate, incluzând utilizarea sistemelor informaționale și principii de securitate cibernetică.

Rațiunea intervenției: Lipsa programelor de instruire pentru personalul medical și auxiliar a generat rezistență la schimbare și o utilizare suboptimă a instrumentelor digitale. Pe lângă aceasta, vulnerabilitățile cibernetice sunt exacerbate de lipsa conștientizării și a cunoștințelor privind securitatea datelor. Programele de formare continuă sunt cruciale pentru a dota personalul cu abilitățile necesare pentru a utiliza eficient noile sisteme și pentru a asigura protecția datelor sensibile, crescând astfel încrederea în sistemul digital.

5.4. Până la sfârșitul anului 2029, creșterea cu cel puțin 20% a nivelului de alfabetizare digitală a cetățenilor în utilizarea serviciilor de e-sănătate, prin măsuri de informare, educare și sensibilizare la nivel național.

Rațiunea intervenției: Nivelul redus de alfabetizare digitală în rândul populației reprezintă o barieră semnificativă în utilizarea eficientă a serviciilor digitale de sănătate. Aceasta poate duce la o adoptare lentă a noilor platforme și la o utilizare suboptimă a beneficiilor oferite de digitalizare, reducând eficacitatea investițiilor în e-Sănătate. Prin urmare, campaniile de informare și materialele educaționale sunt esențiale pentru a capacita cetățenii să acceseze și să utilizeze în mod proactiv serviciile digitale medicale.

5.5. Până la sfârșitul anului 2029, susținerea inovării în sănătate prin inițierea a cel puțin 5 parteneriate strategice cu universități, centre de cercetare și mediul privat, având ca rezultat testarea și implementarea a minim 3 soluții digitale emergente (inteligență artificială, senzori etc.) în sistemul de sănătate.

Rațiunea intervenției: Sistemul de sănătate este subfinanțat, iar investițiile în inovare și cercetare sunt insuficiente, ceea ce limitează dezvoltarea și adoptarea rapidă a soluțiilor digitale emergente. Fără colaborări strategice cu mediul academic și privat, Republica Moldova riscă să rămână în urmă în adoptarea tehnologiilor avansate, precum inteligența artificială, care pot îmbunătăți serviciile medicale. Susținerea inovării prin parteneriate este crucială pentru a accelera dezvoltarea de noi soluții și a integra tehnologii de ultimă generație în sistem.

Implementarea coordonată a acestor obiective și soluții va contribui la construirea unui sistem medical modern, rezilient și centrat pe cetățean, capabil să răspundă provocărilor și să asigure integrarea deplină în Spațiul European al Datelor de Sănătate.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu există
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Programul Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026-2030 va avea un impact transformator asupra sectorului public, în special asupra Ministerului Sănătății și a instituțiilor subordonate. Principalele aspecte ale acestui impact includ: - Consolidarea guvernantei și eficienței administrative: - prin arhitectura digitală națională și platforma MedConnect, programul va reduce fragmentarea sistemelor informaționale existente, eliminând duplicările și ineficiențele administrative. Aceasta va duce la o gestionare mai coerentă și eficientă a resurselor și proceselor. - crearea unei entități naționale de acces la date (Health Data Access Body) va asigura o guvernanta clară și securizată a datelor medicale, esențială pentru conformitatea cu standardele europene și pentru utilizarea datelor în scopuri de politici publice și cercetare. - implementarea formularelor electronice, a semnăturii digitale și a comunicării electronice va reduce birocrăția și va crește eficiența operațională în instituțiile medicale și administrative. - Îmbunătățirea capacității decizionale și a transparenței: - crearea unui ecosistem de date deschise, anonimizate și reutilizabile, alături de modernizarea sistemelor de statistică și analiză cu inteligență artificială, va permite elaborarea de politici de sănătate bazate pe dovezi solide, monitorizarea eficientă a tendințelor și luarea de decizii informate. - implementarea jurnalizării, trasabilității și controlului calității datelor va spori responsabilitatea și transparența în gestionarea informațiilor medicale la nivel public. - Alinierea la standardele europene și integrarea: - programul este esențial pentru alinierea la cerințele Spațiului European al Datelor de Sănătate (EHDS), facilitând schimbul transfrontalier de date medicale și integrând Republica Moldova în ecosistemul digital european. Acest lucru consolidează angajamentul țării pe parcursul european. - investițiile în infrastructura IT și în dezvoltarea competențelor digitale ale personalului public din sănătate vor asigura că sistemul este pregătit să opereze la standarde europene, îmbunătățind capacitatea instituțională. - Optimizarea resurselor și reducerea costurilor: - digitalizarea proceselor și a infrastructurii va duce la reducerea costurilor operaționale pe termen lung prin eliminarea duplicărilor, optimizarea fluxurilor de lucru și o alocare mai eficientă a resurselor. În concluzie, Programul va transforma sectorul public din sănătate într-unul mai eficient, transparent, bazat pe date și aliniat la cele mai bune practici europene, consolidând capacitatea instituțională de a oferi servicii medicale de calitate cetățenilor.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Costul Programului a fost estimat în sumă totală de 831,9 milioane lei, care vor fi acoperite atât din contul bugetului de stat (conform Planului de creștere economică aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.260/2025), cât și din contul surselor externe.

Mijloacele financiare pentru Programul Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026-2030 includ trei direcții majore din Planul de Creștere Economică a Republicii Moldova:

- Dezvoltarea și implementarea Dosarului Electronic de Sănătate (DES): 259,7 milioane lei (conform Planului de creștere economică aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.260/2025);
- Dezvoltarea și implementarea Sistemului informațional de trasabilitate a medicamentelor: 12,1 milioane lei (conform Planului de creștere economică aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.260/2025);
- Transformarea digitală a sistemului de sănătate: 560,0 milioane lei (conform Planului de creștere, proiecte investiționale).

Totodată, acțiuni cu privire la elaborarea și implementarea Programului sunt prevăzute în Planul Național de Aderare pentru anii 2025-2029, în Planul Național de Dezvoltare 2025-2027, precum și în Planul de Creștere Economică a Republicii Moldova.

Suplimentar, Programul este complementar cu obiectivele prevăzute în Agenda Digitală a Uniunii Europene, Busola Digitală 2030 și inițiativele OMS privind utilizarea tehnologiei digitale pentru a îmbunătăți acoperirea cu servicii medicale și accesul la date pentru sănătatea publică.

În vederea asigurării sustenabilității financiare a Programului și în conformitate cu cerințele cadrului normativ național privind planificarea strategică și disciplina bugetar-fiscală, resursele financiare neacoperite identificate în cadrul Planului de acțiuni vor fi mobilizate treptat prin colaborare activă cu partenerii de dezvoltare, reprezentanții mediului privat și organizațiile neguvernamentale interesate. Aceste demersuri vor viza atragerea de granturi, contribuții tehnice și inițiative de parteneriat public-privat, pentru a sprijini realizarea acțiunilor prioritare care nu dispun de surse de finanțare stabilite la momentul aprobării Programului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Programul Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026-2030 va avea un impact semnificativ și asupra sectorului privat, în special asupra furnizorilor de servicii medicale private, companiilor din domeniul IT și inovatorilor.

Impactul asupra sectorului privat include:

1. Integrarea în ecosistemul digital național:

- programul urmărește asigurarea interoperabilității funcționale și semantice prin dezvoltarea MedConnect. Aceasta implică faptul că și instituțiile medicale private vor trebui să se integreze în această platformă, facilitând schimbul securizat de date cu sistemul public. Această integrare va asigura continuitatea îngrijirii pacienților indiferent de furnizorul de servicii (public sau privat) și va standardiza procesele de comunicare.
- furnizorii privați vor contribui la DES și vor beneficia de acces la istoricul medical complet al pacienților, îmbunătățind calitatea actului medical.

2. Oportunități de inovare și parteneriate:

- programul susține în mod explicit „Susținerea inovării în sănătate prin parteneriate cu universități, centre de cercetare și mediul privat” și încurajează dezvoltarea și testarea

soluțiilor digitale emergente (cum ar fi Inteligența Artificială, senzori medicali) în instituțiile medicale.

- se va crea un cadru favorabil pentru dezvoltarea și achiziționarea de soluții digitale noi de la companii private, stimulând mediul de afaceri local din sectorul IT și e-Sănătate.

3. Accesul la date și analize:

- crearea unui ecosistem de date de sănătate deschise și reutilizabile, anonimizate, va oferi sectorului privat (cercetători, companii farmaceutice, dezvoltatori de soluții) o resursă valoroasă pentru cercetare, dezvoltare de produse și servicii inovatoare și pentru elaborarea de analize de piață.

4. Digitalizarea serviciilor și eficiență operațională:

- dezvoltarea serviciilor de telemedicină (teleconsultație, telemonitorizare) va crea noi oportunități de afaceri pentru furnizorii privați și va optimiza modul în care aceștia își oferă serviciile.
- digitalizarea fluxurilor de lucru și implementarea formularelor electronice vor reduce birocrăția și vor crește eficiența operațională și în cadrul instituțiilor medicale private.

În ansamblu, programul va stimula un mediu digital mai structurat și mai transparent, creând noi piețe și oportunități de colaborare pentru sectorul privat, și asigurând, în același timp, o integrare mai strânsă a acestuia în sistemul național de sănătate.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

4.4 Impactul social:

Programul vizează direct îmbunătățirea bunăstării sociale prin:

- asigură un acces mai bun și mai uniform la servicii medicale de calitate pentru toți cetățenii, indiferent de locația geografică, prin extinderea telemedicinii, în special în mediul rural.
- prin Dosarul Electronic de Sănătate (DES) și aplicații intuitive, pacienții vor avea acces facil la propriile date medicale, programări și informații, sporind implicarea activă în gestionarea sănătății.
- campaniile de informare și sprijin activ vor crește încrederea și capacitatea populației de a utiliza platformele digitale, contribuind la o societate mai informată și mai conectată în domeniul sănătății.
- digitalizarea fluxurilor de lucru va simplifica interacțiunile cetățenilor cu sistemul de sănătate, reducând timpul de așteptare și efortul administrativ.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal:

Programul pune un accent puternic pe securitatea și guvernanta datelor, având un impact crucial asupra protecției datelor cu caracter personal prin:

- implementarea unei infrastructuri digitale reziliente, cu mecanisme avansate de securitate (SOC/SIEM, backup), va proteja datele medicale sensibile împotriva amenințărilor cibernetice.
- crearea unei entități naționale de acces la date (Health Data Access Body) și implementarea mecanismelor de audit, jurnalizare și trasabilitate vor asigura integritatea, confidențialitatea și controlul strict asupra fluxurilor de date.

• dezvoltarea unui mecanism național de gestionare a consimțământului va oferi pacienților control digital deplin asupra modului în care datele lor medicale sunt utilizate, în conformitate cu GDPR și EHDS. • crearea unui ecosistem de date deschise, bazat pe date anonimizate și reutilizabile, va permite valorificarea informațiilor pentru cercetare și politici publice, respectând în același timp confidențialitatea individuală.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen: Programul contribuie la promovarea echității și, implicit, a egalității de gen prin: • extinderea serviciilor de telemedicină și a conectivității (fibră optică) cu prioritate în zonele rurale va reduce disparitățile geografice în accesul la îngrijiri medicale, beneficiind în mod disproporționat populațiile din aceste zone, inclusiv femeile care pot avea mobilitate mai redusă sau responsabilități de îngrijire. • campaniile de alfabetizare digitală și dezvoltarea de aplicații centrate pe utilizator, adaptate nevoilor diverse, vor asigura că toate categoriile de cetățeni, inclusiv cele vulnerabile (care pot include anumite grupuri de gen), pot beneficia de serviciile digitale. • facilitarea accesului cetățenilor la propriile date medicale prin aplicații intuitive va spori autonomia individuală în gestionarea sănătății, un aspect important pentru toți, inclusiv pentru promovarea egalității de gen în deciziile legate de sănătate. • prin modernizarea sistemelor de analiză a datelor, programul va permite identificarea mai precisă a inegalităților existente în sănătate (care pot avea și o componentă de gen) și elaborarea de politici publice mai țintite și echitabile.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Pe lângă impacturile sociale, asupra datelor cu caracter personal și asupra echității și egalității de gen, Programului Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026-2030 va genera și alte efecte pozitive și informații relevante: 1. Impact economic: • programul va crea o cerere crescută pentru soluții și servicii digitale, stimulând dezvoltarea companiilor locale din sectorul IT și creând noi locuri de muncă specializate. • un sistem de sănătate digitalizat și interoperabil, aliniat la standardele UE, va crește atractivitatea Republicii Moldova pentru investiții străine în tehnologii medicale și e-sănătate. • prin optimizarea proceselor, eliminarea duplicărilor și o alocare mai eficientă a resurselor, se anticipează economii substanțiale la nivelul bugetului de stat și al asigurărilor de sănătate, eliberând fonduri pentru alte investiții prioritare. 2. Impact asupra cercetării și dezvoltării: • accesul la seturi mari de date anonimizate va accelera cercetarea medicală, permițând descoperirea de noi corelații, tratamente și strategii de prevenție. • alinierea la EHDS și la standardele internaționale va facilita participarea Republicii Moldova la proiecte de cercetare europene și globale, integrând țara în rețelele științifice internaționale. 3. Impact etic și juridic:

• cadrul normativ consolidat: Programul va impune dezvoltarea și actualizarea cadrului legal pentru a reglementa aspecte precum telemedicina, inteligența artificială în medicină și utilizarea secundară a datelor, asigurând un mediu juridic clar și etic. • transparența și încrederea: Un sistem digitalizat și securizat va spori încrederea publicului în serviciile de sănătate și în modul în care datele lor sunt gestionate, esențial pentru acceptarea inovațiilor.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Aprobarea Programului Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026 – 2030 asigură alinierea cadrului național de politici din acest domeniu cu <i>Concluziile Consiliului privind sănătatea în societatea digitală — realizarea de progrese în inovarea bazată pe date în domeniul sănătății</i> (2017/C 440/05)
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Aprobarea Programului Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026 – 2030 asigură alinierea cadrului național de politici din acest domeniu cu <i>Concluziile Consiliului privind sănătatea în societatea digitală — realizarea de progrese în inovarea bazată pe date în domeniul sănătății</i> (2017/C 440/05)
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Pe pagina particip.gov.md a fost publicat anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2026-2030: https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-anunta-initierea-elaborarii-programului-national-de-modernizare-digitala-a-sectorului-de-sanatate-20262030/14560
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei juridice conform prevederilor art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei juridice urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor urmare a recepționării rapoartelor din partea autorității de resort.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului de act normativ nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării de acte normative în sensul aducerii acestora în concordanță cu reglementările acestuia.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Secretar general

Lilia GANTEA